

nær kan give dette Flertal af Tiendeydere Ret til at binde Mindretallet. Og omvendt have Forslagsstillerne ment, at naar det er Tiendeejere, der kræve Afløsning, og Tilfældet er det, at der er flere Tiendeejere, da kan man ogsaa i dette Tilfælde rolig overlade Afgørelsen til Flertallet af Tiendeejerne og gaa ud fra, at det, som de i en Sag, hvori de have større Interesse end Mindretallet, finde er rigtigt, ogsaa vil være rigtigt og gavnligt for Mindretallet.

En Vanskelighed ved en saadan Afløsning ligger jo imidlertid i at udfinde, hvad Tiendens Værdi er ogsaa i en anden Henseende end netop med Hensyn til det Tal, hvormed et Aars Tiende skal multipliceres. Forslagsstillerne mene nemlig, at det ikke vil gaa an uden videre at tage den Tiende, der er fastsat for det enkelte Aar. Vil man tage den Tiende, der er fastsat for det enkelte Aar, vil man derved aabne Adgang for Tiendeyderne til netop at komme og fremstille deres Krav i et Aar, hvor Kapitelstaksten tilfældigvis var lav, og man vilde aabne Adgang for Tiendeejerne til netop at komme og fremsætte deres Krav i et Aar, hvor Kapitelstaksten var særlig høj. Og da Forslaget har en Begrænsning derigennem, at Størrelsen af det Beløb, for hvilket der i hvert enkelt Aar kan afløses Tiender, er sat til 4 Mill. Kr. i det hele af Hensyn til Statskassen, vil man ogsaa komme ind paa Vanskeligheder derigennem, at de, der fremsætte Begæring om Tiendeafløsning, ikke ville vide noget om, efter hvilken Kapitelstakst deres Tiende i Virkeligheden vil blive afløst. Vare de saa heldige at komme blandt de første, saa vilde de faa den afløst efter Kapitelstaksten i det Aar, hvori Begæringen var fremkommen. Vare de ikke blandt de første, vilde det blive skudt ud til senere Aar, hvor man ikke kunde vide, hvad Kapitelsstaksten kunde blive. Nu kunde man gaa den Vej at tage en Middelkapitelstakst af de Aar, der ere forløbne. Det have Forslagsstillerne imidlertid ment ikke vilde være rigtigt at foreslaa. Forholdet er jo i Virkeligheden det, at om Prisen paa Korn, altsaa om Kapitelstaksten, kan man ikke have nogen som helst bestemt Mening, ud over hvad Prisen er i det Aar, hvori man staar. Prisen kan stige, og Prisen kan falde, men om Prisen stiger, eller om Prisen falder, staar i og for sig slet ikke i nogen naturlig eller nødvendig Forbindelse med de Priser, der have været i foregaaende Aar, og navnlig ikke med de Priser, der have været i en hel Række af foregaaende Aar. Derfor have Forslagsstillerne

ment, at det var rigtigt, at man efterhaanden søgte gennem Fremtiden at komme til et Middeltal, og denne Opgave have vi ment kunde løses paa den Maade, at man til at begynde med tager den Kapitelstakst, der staar i det Øjeblik, Loven bliver vedtagen, hvis den bliver vedtagen, og at man da for hvert Aar, der gaar, tillægger $\frac{1}{10}$ eller fradrager $\frac{1}{10}$ af den Forhøjelse eller Formindskelse, hvorved hvert enkelt senere Aars Kapitelstakst fremtræder i Forhold til det første Aars Kapitelstakst, og at man saa, naar der er gaaet 10 Aar, gaar til en Middelkapitelstakst. Naturligvis kan det siges, at der er nogen Vilkaarlighed i alt dette, men jeg tror dog, at de Anker, der kunne rejses mod denne mulige Vilkaarlighed, ville være langt mindre end de Anker, der kunde rettes mod enhver anden Opgørelsesmaade.

Det er altsaa disse Regler, der ere udtrykte i § 2, hvor der dog tillige er en Bestemmelse om, at et Flertal og Tiendeydere, repræsenterende $\frac{2}{3}$ saavel af Antallet som af den hele Tiende, kan med et tilsvarende Flertal af Tiendeejerne, eller med en enkelt Tiendeejer, hvor Tienden ejes af en enkelt Person, indgaa frivillig Overenskomst til Afløsning af Tienden, og det er foreslaaet, at hvor enten Afløsningen saaledes sker ved frivillig Overenskomst, eller den sker i Følge Krav fra en af Parterne, skal der som Bidrag ved Tiendeafløsninger ydes af Statskassen et Beløb, der svarer til $\frac{1}{4}$ af hele Tiendens Værdi. Det er dette, jeg har tilladt mig at betegne som et meget moderat Krav — noget der jo drejer sig om mange Penge — naar man ser hen til, hvorledes Tienden i sin Tid er paalagte alle Yderne mod deres Vilje uden nogen som helst Erstatning, og hvorledes Staten har tolereret, at der inden for Ydernes egen Kreds i Tidens Løb er opstaaet disse store Uligheder.

Bestemmelsen om Statsbidraget findes i § 3, og der er sat den Begrænsning, at Statsbidraget ikke i noget Aar maa overstige en 1 Million Kr., dog med Tillæg af hvad der muligt i foregaaende Aar maatte være anvendt mindre. Naar Forslagsstillerne ere gaaede med til denne Begrænsning, er det atter for ikke at stille større Krav til Statskassen, end at der dog kunde være nogen Mulighed for at se dem gennemførte. Og for yderligere at lette Opgaven for Statskassen have Forslagsstillerne foreslaaet, at der ikke blot for de Tiendelaan, der efter denne Lov, ligesaavel som efter den nu gældende Lov, kunne ydes af Statskassen, men ogsaa for Statskassens Bidrag